

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Martia, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 37.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Poplăcei Nr. 37
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 9 Octobrie, 1881

Ciudate lucruri se întâmplă în statul nostru. Intreg aparatul statului, întreaga societate lucră din toate puterile pentru lățirea magiarismului, pentru consolidarea statului prin mediul limbei ungurești, încât vrând nevrând omul trebuie să creadă, că în adevăr existența statului este în pericol.

Dela era dualismului încôce toate merg în o direcțiune bine croită și foarte marcată și accentuată, anume: în direcțiunea magiarisărei.

Idealul acesta zace înaintea ochilor fraților magiari, și de dragul lui s'au călcat în picioare dispozițiunile legii, care tracta despre egala îndreptățire a naționalităților, încât acele dispozițiuni erau favorabile dezvoltării naturale a nemagiarilor, de dragul lui s'au călcat în picioare dispozițiunile legii de instrucțiune în acele puncte, cari asigurau și nemagiarilor posibilitatea de a se putea crește în limba lor în școlile populare și medii, pe cari era dator să le înființeze și susțină statul.

Tot de dragul acestui ideal s'au creat legile cele mai prospete cu privire la împărțirea cercurilor electorale, la cens, cu privire la împărțirea în comitate, la alegerea oficialilor în comitate; tot de dragul acestui ideal s'a creat legea din 1879, prin care s'a introdus în școlile populare limba magiară ca limbă de propunere, cea din 1883, prin care s'a intenționat magiarisarea mai cu efect a instrucțiunii în școlile medii, în cele din urmă tot de dragul acestui ideal s'a creat în anul acesta legea pentru asilele de copii, care voesc să străbată în sanctuarul familiei și să răpescă fragedele odrasle dela sinul mamei deja la etatea de trei ani, dându-i ca material brut crescătorilor streine, cari după metoda lui Grünwald se le bage în mașina cea minunată, din care eșind se se cunoscă în toate amănuntele firei lor magiarul cel mai perfect în toate privințele.

De dragul acestui ideal s'au format reuniunile de magiarisare din Ungaria de nord pentru bieții slovaci, din Ungaria de sud pentru svabi și sârbi, și din Transilvania cu specială mențiune pentru noi românii.

De dragul acestui ideal s'a înființat tocmai dila acestea în capitala Ungariei reuniunea de magiarisare, de care am făcut amintire în unul din numerii trecuți ai ziarului nostru. Mențiunea acestei reuniuni este purificarea capitalei în sensul idealului dorit, și activitatea se va manifesta încă dela început în formă radicală. Anume se intenționează introducerea unui exclusivism, care se eschidă orice convențiune introdusă în formele europene. Nu se

va mai tolera în capitala Ungariei nici o limbă afară de cea ungurească.

Cu deosebire va fi persecutată presa nemagiară și se vor lua dispozițiuni, ca nici un singur ziar din patrie nemagiar în formă să nu mai fie cedit.

Noi încă dela reproducerea primei proclamațiuni esmise în interesul acestei reuniuni, ne-am exprimat vederile noastre, și am declarat, că nu avem obiecțiuni contra unei asemenea înucieri cu muri chinezi a capitalei, dacă se crede, că în adevăr o asemenea scutire radicală e în interesul capitalei.

Nu tocmai cu asemenea răcăla au primit exclusivismul proiectat diarele magiare tipărite în limba germană. Cu deosebire diarele cele mai cetite, cum e „Pester Lloyd”, „Budapester Tageblatt” și „Neues Pester Journal” au luat pozițiune hotărâtă contra acestui curent, și nu fără cuvânt au accentuat, că streinătatea numai prin mijlocul diarelor tipărite în limbi streine idiomului unguresc cunoșce starea lucrurilor la noi, numai prin mediul lor ne putem susține la poziția favorabilă de ași în ochii Europei.

În special a luat pozițiune hotărâtă contra acestui curent ziarul contelui Apponyi, accentuând, că e în interesul magiarisărei, ca să străbătem în cercurile cetățenilor nemagiari prin mediul limbei lor, ca apoi la adunarea reuniunii de magiarisare din Ardeal, se proclame contrariul, anume contopirea în elementul magiar prin mediul limbei magiare.

Schimbarea radicală a contelui Apponyi din punct de vedere al tacticii o a înțeles și acei aderenți ai actualului curent, cari în puterea oficiului lor sunt puși să facă cuceriri pe sâma magiarisărei. În special de această tactică sunt conduși aceia, cari tocmai în capitala reuniunii „Emke” au creșut, că e bine să deschidă diare neunguresci pentru capacitatea cetățenilor, cari în încăpăținarea lor nu cred în idoli noilor proroci ai curentului de ași.

Și totuși se ne bucurăm, că e combătut exclusivismul din punct de vedere al tacticii?

Scopul e unul la toți, dar Dumnezeu e bun și cu toate svêrcuirile noi ne vom conserva și limba și conștiința națională.

Congresul național bisericesc.

Sedința VI, ținută la 7/19 Octobrie.

Sedința se deschide la 9 ore înainte de amădăzi; se cetesce protocolul sedinței a V-a și se autentică.

Se prezintă cererile deputaților: Dr. Nicolau Oncu, Petru Truța pentru concediu pe întreaga durată a congresului; Valeriu Bologa, Simeon Dămian

și Dr. Aureliu Novac pentru restul sesiunii congresuale. — Concediile cerute se acórdă.

Se prezintă:

a) petițiunea comitetului parochial din comuna Remetea, diecesa Aradului, contra capului diecesei și consistoriului diecesan;

b) petițiunea parochului Teodor Pop din comuna Bucerdea vinósă, prin carea cere a se comenta §-ul 6 din statutul org.;

c) petițiunea parochului Teodor Lungu din comuna Mărișel, tractul Clușului, prin care cere să i se dea competențele parochiale, ce nu le primesce;

d) memorandumul preoțimei române gr. or. castrense ces. și reg. din armata regulată austro-ungară, prin care rógă și propune conlucrarea legală a stării și sorții necorespundătoare a acelei preoțimi castrense, — se transpun comisiunei petiționare.

La ordinea zilei urmăze continuarea raportului comisiunei scolare și anume desbaterea specială.

Comisiunea, prin referentul seu Stefan Velovan, cu privire la datele statistice cuprinse în raportul consistoriului metropolitan și în acelușe la acest raport, propune:

Consistoriul metropolitan să stărue a completa aceste date, având în vedere concludul congresual din sesiunea curentă, privitoare la datele statistice din raportul consistoriului metropolitan ca senat bisericesc, și indicând cauzele, care esplică regresul eventual, ce s'ar observa în cercetarea școlilor, în numărul edificiilor scolare etc. Pentru a înălța gradul de siguranță a cifrelor, consistoriul metropolitan se însărcinează a prezenta datele privitoare la cercetarea faptică a școlilor, cerând media anuală a datelor adunate prin eparchii, la 3 termene anuale și adevă la 11 Novembre, Februaru și înainte de esamene.

Deputatul Paul Rotariu face următoarea contra propunere: „Datele statistice asupra cercetării școlilor să se adune în modul ca până acum, cât se pôte mai esact.”

Deputatul Augustin Hamsea, spriginind propunerea comisiunei, face următorul amandament: „Cifra frecuentațiunei școlarilor să se inducă în datele statistice după calculul mediu, care rezultă din cifrele de frecuentațiune ce se arată de către inspecții școlari districtuali în rapôrtele lunare.”

Propunerea deputatului Rotariu a fost spriginită de deputații Vincențiu Babeș și Nicolau Ivan, ér a comisiunei de deputații Dr. Pușcariu, Drăgălină.

Punându-se la vot contra propunerea deputatului Paul Rotariu, aceea se primesce și congresul enunță, că datele să se culéga după modalitatea de până acum, odată pe an.

FOIȚA.

Trandafirii.

(Înceheere.)

„Șapte boboci și șapte zile!” dîse ea încet, „până se vor scutura!” Ea tăcu, un fior îi scutură pe Guilelm, dar cu un suris ingeresc se întorse Trandafirita spre amicul ei, luna străluccea în fața ei transfigurată, în ochii ei inundați de lacrimi: „Până se vor scutura”, repetă ea „îmi este foarte bine, iubitul meu!” El amorțit, el înțelese cuprinsul cel posomorit al vorbirei, și făcu o încercare zadarnică, ca să dea o altă direcțiune gândurilor ei. „Nu Guilelmul meu”, dîse ea „nu te osteni a me abate dela aceea, ce simt eu atât de adînc și de sigur, tu n'o poți face această, ér de ai putea-o, atunci mi ai răpi singura mîngăere, de care mai sum capabilă. O scumpul meu Guilelm! colo arătând cu mîna spre ceriu — colo va fi tare frumos, și tu me vei urma în curînd!”

Guilelm nu mai putu să-și stăpînescă inima sa clocotindă, cu lacrimile în ochi îmbrășoa înfocat pe draga sa, și îi jura credință după mörte, și era convins, că ceriul nu'l va lăsa mult timp pe pămînt fără ea. Liniștită, fericită prin această asigurare,

rupse pe unul dintre cei șapte boboci și'l dedu lui Guilelm cu înțelesul, ca să'l ridice, pași după aceea încet spre castel și-și mai luă încă un rămas bun dela iubitul seu. Ziua a doua trecu în aceeași tristeță posomorită, ca și cele precedente, sosi nörtea și cu ea césul reintörcei în castel. Trandafirita rupse al doilea boboc, îndrăgiții își reinoiră jurămintul credinței eterne, și Trandafirita își luă rămas bun dela Guilelm. Tot astfel se întâmplă a treia, a patra și a cincea se simți Trandafirita așa de bolnavă, încât numai cu mare încordare putu să petrecă până nörtea între iubiții ei. Guilelm și sora lui duseră pe cea de tot ostenită acasă. El primi al cincilea boboc, încă doi se mai aflau pe ramură. Dar în nörtea această a fost Trandafirita atât de bolnavă, încât nici nu se putea gândi la sculare în ziua următoare. Acum numai se tređi mila părintelui ei și cu ea și frica, că va perde pe unica sa fică. Intregul castel se puse în mișcare, se trimise după medici, preoțesa cu ficele ei fu chemată spre a îngriji pe scumpa bolnavă, medicul sosi, el declară, că aci nu mai e nimic de făcut și că abia mai este putere de viață pentru două zile. Frica și jale se întinse preste toate fețele, tatăl ei vîia în dureri fiorose, prelînga cari se mai adaosera și muștrările conștiinței sale, numai un ochiu remase vesel, acel murindei, care vedea spre mare ei liniște împlinirea predicării sale.

Din óră în óră se apropia acum de mörte, cătră sară strigă preotul, el remase preste nörte lîngă ea, și lui Guilelm i se permise pe timpul, când se scia, că tatăl Trandafiritei dörme în odăile sale, se o mai vadă odată. Nime n'a fost martor la convorbirea lor cea mai de pe urmă, afară de D-șeu înaintea cărui ochi au umblat, s'au iubit și la acărui voință sfîntă se și despărțiseră acum cu supunere liniștită. Îndată ce resări sörtele și rațele lui lumină nau odaia bolnavei, ceru Trandafirita să'l mai vadă încă odată, patul ei fu tras la ferăstră, ea se uita țîntă cu ochii apunători în stéua luminósă, își încrucișe mînilor spre rugăciune și apuse. Era a șeptea dimînță și presara zilei destinate pentru cununia ei.

Mörtea ei lăsă totul în durere adîncă, dar nîcări nu fu mai simțită, că în casa preotului, unde fie care pentru sine perduse prin defuncta atât de mult și durerea mută și fără lacrimi a lui Guilelm pretindea considerări încă și mai sfînte.

În dimînța următoare fu depusă între plîngerile tuturor în capela castelului. Guilelm n'a fost în stare, după cum se hotărise, să o petrecă și să țîină cuvîntarea funebrelă la sicriul ei. Tatăl seu îi luase oficiul cel greu, el însă se perdú în umbra cea mai întunecósă a grădinei castelului. Acolo se dete cu totul gândurilor sale pline de melancolie și-și reaminti spiritele amicilor sei mörți, când deodată își

Cu privire la conspectele despre scările cercetate de scolari de confesiunea noastră, cari scări nu stau sub jurisdicțiunea bisericeii noastre, asemenea și despre scolari de ai noștri, cari cercetază acele scări, despre numărul cateheților aplicați, despre remunerațiunile lor și despre scările fără de cateheți, conform propunerii comisiunii, congresul decide:

Consistoriul metropolitan se emită un formulariu, care să înlesnască uniformitatea în culegerea datelor, precum și evidența ce ar rezulta din compararea ușoră a rapoartelor singuretelor eparchii.

Relativ la congresul congresual N. 163 din 1888, în ce privește comunele noastre bisericesti fără scări confesionale, precum și acelea, cari n'au nici o scări conform propunerii comisiunii, congresul decide:

Consistoriul metropolitan se însărcinează a invita consistoriile eparchiale să cerceteze cu deamănuntul cauzele, cari se opun înființării scărilor în aceste comune și să facă raport procsimului congres despre măsurile luate de fie-care eparchie pentru delăturarea acestor pedeci.

În privința elaborării unui nou regulament general, care să reguleze administrarea uniformă a afacerilor învățământului în întreaga provincie metropolitană, conform propunerii comisiunii, se decide:

Congresul astăptă ca pertractările inițiate în obiectul acesta să se finalizeze, deci consistoriul metropolitan se însărcinează a prezenta proiectul său la procsima sesiune congresuală.

Referitoriu la aceea parte din raportul consistoriului metropolitan ca senat scolar, care privește ingerința incompetentă a ministrului de culte și înstrucțiune publică a țării, în afacerile judiciare disciplinare ale învățătorilor dela scările noastre confesionale, având să urmeze un raport special în obiectul acesta, comisiunea propune și congresul primesce a se amâna deciderea asupra acestei chestiuni, până se va prezenta raportul special.

La repetita reprezentățiune adresată dlui ministru de culte și înstrucțiune publică din partea consistoriului metropolitan, în scopul de a esopera respectarea limbei române, ca limbă de înstrucțiune în scările elementare de stat din comunele cu populațiune română, neurmând până astăzi nici o rezoluțiune, comisiunea propune:

Congresul își exprimă adâncă sa părere de rău în față cu regresul, ce se produce în cultivarea religiozității și moralității prin neresolvirea cererii întemeiată pe lege, de a cultiva idiomul prin care credincioșii bisericeii noastre naționale au să sâdască în inimile pruncilor lor primele precepte de religie și morală. Congresul însărcinează consistoriul metropolitan a efectui în obiectul acesta congresul congresual Nr. 166 din anul 1888.

Deputatul Paul Rotariu face următoarea contra propunere:

„Consistoriul metropolitan se însărcinează a continua cu solicitarea; d'odată congresul rîgă pe Prea Sînții noștri archierei, ca ocașionalmente să soliciteze cauza și în persoană la înaltul ministeriu“.

Propunerea deputatului Rotariu, spriginită de deputații Hamsea, Vinc. Babeșiu și Zigre, ér a comisiunii spriginită de deputații Lenger și Mihail Popoviciu — punându-se la vot — cu delăturarea propunerii comisiunii se primesce, și se enunță ca congresul:

Consistoriul metropolitan se însărcinează a continua cu solicitarea; d'odată congresul rîgă pe Prea

aduse aminte de tufa de trandafir. Doui boboci trebuiau să mai fie pe ea, cari trebuiau să fie fost rupți de eri și de alaltăeri. Merse acolo, dar nu i mai află, și acest eveniment în sine foarte neînsemnat, căci cât de ușor a putut să i ia un copil sau un lucrător, care a trecut pe acolo, cădă asupra inimii lui Guilelm în legătură cu întreaga întâmplare foarte greu.

Adânc mișcat se întorse în casa sa, unde întâlni deja pe ceilalți, cari asistară la ceremonia cea tristă. Ziua trecu, cum pôte trece o astfel de zi, cătră sară îl apucă dorința, de a mai vedă încă odată pe draga lui mórta înainte de a fi depusă în cripta familiară. El rugă pe părintele său pentru chei, dîse cătră sacristan să l petrecă, capela fu deschisă. Miros de trandafiri le adie. Guilelm înmărmuri și pași cu un admirabil sentiment lângă sicriu, acoperământul sicriului fu ridicat și cu un țipet de grîză privi la forma neînsușită a dragei sale — bobocii de trandafir, cari lipsiau, se aflau la sinul ei.

El cădă jos lângă sicriu desfăcut, sacristanul creșu, că el se rîgă. Când i se păru prea mult, pași spre el — nefericitul se afla în leșin adânc, așa de palid, de țapen ca mórtea din sicriu. Numai cu încetul se reculese, sacristanul îl duse acasă. Încă un an mai vesteji, inghenunchia zilnic lângă sicriu Trandafiriței sale și o urmă în viața cea mai bună pe timpul, când trandafirii înfloriră în anul următor.

Trad. de Petru Iuga.

sânții archierei, ca ocașionalmente să soliciteze cauza și în persoană la înaltul ministeriu.

În necs cu decisiul de sub Nr. preced. deputatul Dr. Georgiu Popa face următoarea propunere: „Consistoriul metropolitan se cerce a se informa, că organele și corporațiunile noastre bisericesti: preoți, comitet parochial, protopresbiter etc., ce au lucrat întru validitatea dreptului, ce li compete ca membrii respectivei comune civili, pentru a-și alege limba de propunere în scări comunala poporală, și a-i învia conform interesului bisericesc“. — Se transpune comisiunii scolare.

La ordinea zilei urmăză raportul comisiunii financiare, care prin referentul său Dr. Ioan Mihudând cetire raportului general al consistoriului metropolitan ca senat epitropesc despre activitatea sa din anul 1888 până acum; în considerare, că activitatea senatului epitropesc a fost în timpul despre care se face sēmă, întru tôte normală și că fondurile puse sub îngrijirea acestui senat, se administreză întru tôte conform regulamentului în vigore; în considerare, că însărcinările date de congresele precedente li s'au satisfăcut prin senat; propune: că congresul să ia acest raport spre scire în întreg cuprinsul său și decide accludarea lui la protocol sub litera /. Propunerea comisiunii se primesce.

Fiind timpul înaintat, presiul anunță procsima ședință pe mîne la 9 ore înainte de amēdi, și punēnd la ordinea zilei rapórtele comisiunilor, încheiă ședința de astăzi la 1 oră p. m.

Cronică.

Zarand, în Octobrie, 1891.

Unele anomalii. — Ministrul Csáky și kisdedovurile. — Ce facem noi?

Popor tînăr, destul de viguros, românii prelângă tôte pedecile și machinațiunile, ce le pun în cale inimicii lor — progresză. Întru realizarea progresului fie pe terenul cultural, fie pe terenul material și al buneii stări, și are scări rolul său principal — învățători buni.

Ori-ce anomalie în funcționarea regulată a organismului nostru nu pôte produce decăt stagnațiune, și chiar anomalii trebuie să le combatem până atunci, până când ele dispar. Aici nu e vorba de a fi cu cruțare, când scim, că sabia lui Damocle atárnă asupra scărilor noastre, când scim, că lupul stă din susul riului și totu-și ne strigă să nu-i tulburăm apa.

Cu 1 Octobrie v. a. c. organismul nostru scolariu ar trebui să începă a funcționa regulat. Întregirea posturilor de învățători fie pe calea alegerei definitive, ori provisorie, fie pe calea denumirii din partea Ven. Consistoriu archidiece-san, ar trebui să fie fapt complinit. Trebuie să o mărturisim, că mult s'a făcut în această privință și în cea mai mare parte a scărilor noastre cu 1 Octobrie, prelegerile se încep regulat; nu putem însă a retăcă faptul că în unele abia prin Novembrie și chiar prin Decembrie se încep prelegerile. În astfelu de locuri organele administrative ușor pot pescui în tulbure. Că așa stau lucrurile ne putem convinge și de și în mai multe comune.

Este destul să ia cineva foia noastră „Telegraful Român“ din anii expirați și va pută vedă concurse publicate prin luna lui Octombrie și Novembrie. Dacă aceste ar fi excepțiuni, ușor ne-am împăca — dar casurile sunt dese.

Dacă cercăm, cari sunt cauzele acestei anomalii, apoi ele s'ar pută reduce la următoarele:

Nu se escrie concurs la timp, ci se ascăptă până-ce arde muclea la degete.

Astfelu d. e. chiar în numerii din urmă a „Tel. Rom“ vedem concurs cu terminul de 25 și 26 Septembrie și chiar și până în 15 Octombrie. Ei bine, se ține alegerea, se aterne actul la Consistoriu spre aprobare, apoi sosind aprobarea se încunoscîințză cel ales și până sosesc la postul său trece minimul de 14 zile, apoi până se fac imatriculările, până și pregătesce învățătorul planul de ore, ne trezim, că luna a trecut îndesert.

O altă cauză a nefuncționării regulate și la timp a scări noastre este denumirea prea târzie a învățătorilor provisorii.

În ultimele zile ale lui Septembrie, vedem o mulțime de tineri petiționând parte la protopresbiterul tractual, parte la Veneratul consistoriu ca să fie denumiți de învățători provisorii la câte o stațiune. Protopresbiterii tractuali sub reserva aprobării forului superior fac denumiri — ba, nu odată se întâmplă, că nou denumitul se presintă cu decretul de denumire în comună și-și începe funcțiunea de învățătoriu. Dar până merg actele pela consistoriu, se întâmplă ca alt individ e denumit de învățătoriu din partea Venerabilului consistoriu tot la aceeași scări, și protopresbiterul de sine se înțelege trebuie să introducă pe denumitul consistorial. Prin acesta se produce anomalie în organismul scări.

Poporul privește atari casuri cu multă rezervă și dă semne, că nu-i convine înlocuirea unei persoane cu altă persoană. Am pută aduce și casuri înainte.

Și dacă ne întrebăm, cine pórta vina la acesta, vom afla, că organele noastre parochiali nu pured în unele locuri destul de strict cu escrierea de concurs. Se amână lucrul prea mult. — Nu putem da credēmēt afirmării, că la organele protopresbiterali ar zăcea concursele și nu s'ar aterne

la timp spre publicare, și dacă se întâmplă așa ceva, lucrul e destul de regretabil.

Pentru a se pută curma reul — directorul scolar ar trebui să se facă responsabil despre publicarea concursului eventual despre nepublicare la terminul prescrip după normativul scolar. Pre asta cale până la 15 August, concursele ar pută fi publicate, alegerile efeptuite; și ar mai rămân ca dela 15 August până la cel mult 15 Septembrie să se întâmple aprobările și denumirile.

Încât pentru denumiri, părerea noastră este ca aceste să se întâmple numai prin consistoriul archidiece-san, și nici la un cas prin oficiile protopresbiterali afară de excepțiuni neprevăzute. Pre astă cale nu ar mai obveni casuri ca protopresbiterul să denumescă pre unul, ér Ven. consistoriu pre altul.

Dacă în un tract până la 15 August nu s'au subternut concursele dela comunele cu învățători provisorii, nici vre-o arătare dela comitetul parochial, că din ce cauză nu se escrie concurs, atunci comunele cu învățători provisorii în un conspect s'ar pută trimite consistoriului archidiece-san spre a se lă dispusețiunile de lipsă pentru denumire. Totodată dacă sunt indiviți în tract, cari ar reflecta la vre-una sau alta comună, să le asternă cererile tot la consistoriu. Aceste tôte ar trebui să se întâmple până la 15 August — și cererile tinerilor, cari pre zilele ultime alui Septembrie amblă după posturi de învățători, nu ar trebui luate în considerare.

Nepurcedēndu-se destul de strict cu escrierea de concurs și dādu-se libertate a se eserie concurse până prin Octobrie; de altă parte nefiind stabilit un termin până la care au să se insinue cei ce voesc a fi denumiți, dām ansă la amestecul autoritaților publice în afacerile noastre, deore-ce din 1 Octombrie și cer absențiile și scări încă nu s'a început în unele locuri. Anomalia trebuie delăturată și cei culpabili cu rigóre trebuie aduși la regulă și punctualitate. Scim, că am atins o fôrda fină, dar cine să nu consimtă ore la delăturarea reului.

Precând noi avem a lupta cu o mulțime de greutăți pentru-ca să ne putem organiza scările, pre atunci ministrul Csáky ne presintă érăși idolul său kisdedovurile și cere consorierea pruncilor dela 3—6 ani, cari nu sunt destul de grijiți acasă. Ba ce e mai mult în budgetul statului se prelininează pentru kisdedovuri suma de 120.000 fl. v. a. pe anul 1892. Furia magiarisării merge potențându-se. Vom vedă ridicându-se asile de copii — unde nici nu credem noi și micii noștri copilași vor fi forțați a cerceta kisdedovurile comunale, ale kulturegyletului sau ale statului.

Pentru a ne opune pericolului la timp și cu destulă forță vom fi constrinși — bisericile a ne înființa și asile confesionale. Ei dară aici ne vom lovi cu capul de o mare pedecă, de unde să ne luăm creșătore, care să posedă perfect limba română?

Aceste ne lipsesc aprôpe cu totul. Îndesert vom înființa asile, dacă nu vom avă creșătorele noastre române. A ne da asilele pre mânia unor străine ar însemna a ne sinucide. Să ne formăm dară creșătore pentru asile. Dar cum?

Acēsta modalitate cred, că ar pută să fie obiect de debateră în congresul nostru bisericesc! Deore-ce biserica întregă e în periclu prin înființarea de asile streine.

Sasii au o mulțime de creșătore. Ei le dîc perfecțiōnăive în limba magiară ca să putăți funcționa. Noi trebuie de acum să ne formăm creșătore.

Până la înființarea unui institut special pentru creșătore, lucrul cel mai urgent ar fi pôte a se forma mai multe stipendii, de unde numai se pot și a se da tinerelor, cari voesc a îmbrățișa acēsta carieră.

Cestiunea e destul de momentuōsă, și vrēnd ne vrēnd trebuie să o punem la ordinea zilei.

Eremitul.

Din țara Oltului.

(Adunarea generală a congregațiunei comitatense și alegerea de vice-comite.)

Comitele suprem Guido Baussnern a început a-și marca domnia, în care de curēnd a intrat, prin acte de violență, vrēnd a dovedi stăpânitorilor, că voesc a satisface programului, cu care a fost importat în mijlocul nostru. Ba, d-sa în zelul său șovinistic, ar vrea de și un l prinde, să se asemăneze în terorism cu fostul „șpan-pașa“ Banfy, și își vine al compătîmî, vedēndu i svērcolirile nepuținčiose, ba chiar coraghiōse, ce le manifestēză în direcțiunea acēsta. Și rău se înșală, dacă cumva ar crede, că în comitatul Făgărașului, ar putea dispune că într'un „pasalic turcesc“. Nu! acēsta nu o pôte, căci — păcat — populațiunea cōtului Făgăraș, — e la 80.000 români și în deosebi conducătorii acestei populațiuni, nu pórta „șolovari“ nici „turbani“ ci reverenși și cilindre. Și astfelu, acēstia, nu permit dlui Baussnern — să musce din drăpturile românilor de aici.

De aceea, până când se observă legea, foarte puțină ispravă „patriotică“ pôte face dl Baussnern în congregațiunea comitatensă, unde românii — de un timp încōce bine consolidați și conduși — sunt în majoritate sdrobotōre.

Așa stānd lucrul, dl Baussnern, tōrte de multe ori se trezesce, că partida română din congregațiunea îl pune în cap și îi trage dungă preste socotēlă și

aşa dl Baussner — cu tot apetitul dânsului — înghite gol. Indată ce legea îi deschide o uşă cât de mică, dl Baussner „omul mlădios“ se şerpuesce şi mişcă cu gura plină; precum a făcut şi în adunarea generală a congregaţiunii comitatense, dela 14 Octobrie a. c., despre decursul cărei adunări voiu raporta în cele următoare.

Programa şedinţei generale ordinare a comisiunii municipale din Cestiune, a fost foarte încărcată. Tocmai 80 obiecte de pertractat s'a prezentat astădată adunării municipale spre rezolvire, între acestea cel mai important, a fost „ocuparea prin algere a postului de vice-comite.“

Punct la 10 ore dl comite suprem a intrat în sală, întimpinat de câte va „eljen-uri“ răguşite, cari momentan au îngheţat de răcelă ce o manifestau românii, la intrarea dlui Baussner în sală. Er răcelă românilor se esplică prin faptul, că mamelucii, cari se girăză, că au influinţa asupra dlui Baussner, se laudau încă înainte, că au mijlocit, ca la postul de vice-comite să nu se candideze nici un român.

Şedinţa comisiunii municipale o a deschis dl Baussner, cetind o cuvântare foarte lungă şi unică în felul seu, în analele tuturor congregaţiunilor comitatense din Ungaria. Lipsa de precauţiune şi de tact, care l caracterisează pe dl Guido de Baussner, l'a sedus pe acesta şi accentuă, în cuvântul de deschidere, că comitatul Făgăraşului este un comitat destrăbălat, er administraţiunea este deplorabilă şi putredă. Ceva ridiculos! Căci nu se pôte închipui când a avut dl Baussner timpul, ca să se convingă despre această, căci numai de două luni a fost aruncat în mijlocul nostru, er o lună, a colindat cine scie pe unde şi ce afaceri prin alte locuri. Şi apoi puţină cinste, i se face şi ministerului, care a tolerat astfel de stări deplorabile.

Dar nu! Acesta declarare a dlui Baussner este o minciună cu corne, pentru ori cine; er dânsul prin această, a voit să impusce doi epuri cu un glonţ. Şi anume, prin această declarare dl Baussner a voit să se insinue la stăpânii, cari l'au trimis aici arătându-le, cât de grea este poziţia dânsului, într-o aşa destrăbălare, şi, că prin urmare, merită căpătuirea, ce i s'a făcut prin postul de comite suprem, er a doua, această declarare — tendenţioasă — a voit să servescă de o scusă pentru procederea dânsului, faţă de alegerea de vice-comite. Aserţiunea această se dovedesce şi prin faptul, că imediat după această declarare, tot în vorbirea de deschidere, face un fel de reclamă negustorască, dicând, că i-a succes a afla un „bărbat providenţial“, prin care dör, va puté aduce în ordine „afacerile“ comitatului. Ne vom întâlni cu încorporarea acestei profeţii mai târziu.

A urmat apoi după această cuvântare pet. 1 din programă, raportul vice-comitelui.

La acest pet. neosul magiar Kosy Sándor, a reflectat asupra unui articol publicat de „codiţa patriotică“ „Brassó“ în care artichu, românii din „Ţara Oltului“ se declara de neculţi, sêlbatici etc. şi pretinde ca pe amplotiaţi comitatensi românii să i cureţe, şi apoi sfătuesce pe magiarimea din comitatul Făgăraşului ca în nici o direcţiune să nu mai facă pacturi cu români şi propune dl Kosy Sándor că comisiunea municipală să respingă cu adăncă indignaţiune aceste aserţiuni nedemne, luându se act la protocolul şedinţei.

La punctul acesta, vorbesce şi dl avocat N. Garoiu, şi dice, că românii sunt pe deplini satisfăcuţi, când un singur magiar neós, respinge cu indignaţiune acelea aserţiuni, şi fiind că acelea aserţiuni, publicate de „Brassó“, o fôie nebagată în samă de nimenea, sunt eşite din capul unui om cu „creeri nesănătoşi“ (şi cu voce reguşită), de present nu merită o astfel de atenţiune, şi propune ca să se trecă la ordinea zilei, cea-ce s'a şi primit, cu aprobări generale.

(Va urma.)

Sânţirea bisericeii din Filea.

Prin înalta dispoziţiune a Escelenţei Sale I. P. S. Domn arhiepiscop şi metropolit Miron Romanul, la 29 Septembrie st. v. s'a celebrat în comuna noastră un act de mare însemnătate şi anume:

Actul sânţirii bisericeii nouă edificate, care a decurs în ordinea următoare:

La 8 ore a. m. a sosit în comuna noastră reverendisimul domn protopresbiter Galacteon Şagău, însoţit de un număr frumos de preoţi şi mireni. Primirea li s'a făcut în casele parochului Ciril Fulea. De aicea cu toţi în ordinea cea mai bună am mers la biserică. Tôte stradele erau pline deo mulţime de popor, străini adunaţi din tôte părţile, începând din Topliţa română în jos până la Reghin şi părţile Gurghiului. Ajunşi la locul destinat privirile tuturor erau aţintite spre grandiosul edificiu, fala acestei comune.

Preoţiimea, care a luat parte activă la celebrarea acestui act, înfrunte cu reverendisimul domn

protopresbiter tractual au intrat în biserică cea vechie, de unde s'au luat cele sante şi eşind s'a încungiurat de 3 ori biserică cea nouă în ordinea cea mai cuvenită. După îndeplinirea acestui act şi după intrarea în biserică cea nouă s'a celebrat sânţirea apei şi a bisericeii şi în urmă liturgia, care a durat până la 2 ore p. m. La finea serviciul divin reverendisimul domn protopresbiter ţine o cuvântare la loc, prin care mulţămesc binefăcătorilor acelora, prin cari s'a edificat această casă sântă, dintre cari cea dintăiu familie a fost amintită familia Şandor din Cuieşdiu, care şi deastădată s'a destins prin punerea la discul acestei bisericeii.

Înplinindu-se tôte în cea mai bună ordine, poporul a rămas la biserică, unde i s'a dat un prânţ comun; era inteligenţa s'a îndreptat spre casele meritatului paroch Ciril Fulea, unde de asemenea s'au făcut pregătirile pentru un prânţ splendid.

La acest prânţ s'au ţinut mai multe toast.

Cel dintăiu a fost intonat de reverendisimul domn protopresbiter în sănătatea Prea bunului părinte arhiepiscop şi metropolit Miron Romanul, celelalte au decurs la rândul lor. Târziu la 8 ore p. m. s'au înturnat cu toţi la ale sale, plini de mulţămire faţă de cele decurse.

Cred, că voiu face o plăcere onoratului public, dacă voi adauge şi unele date istorice cu privire la unele fapte întemplate în această parochie, începând dela anul 1871 încôce.

În anul 1871 actualul paroch Ciril Fulea a luat căma acestei mici parochii numai ca capelan, de-ore ce încă era în viaţă neputinciosul paroch Pavel Stoica. La venirea acestui mesia mântuitoriu pentru noi parochia noastră se afla la marginea decădintei, biserică şi scôla erau mai în urmă aşa încât era cu neputinţa chiar în biserică a se ţine mai mult serviciul divin, căci din tôte părţile ploua prin coperiş, ba ce a fost mai mult parochia noastră era datăre cu 40 fl. Înprejurul bisericeii tôte erau pustiite, aşa încât rimătorii comunei scormoniau mormintele celor răposăţi. Cel dintăiu lucru, ce l'a făcut mult meritul capelan Ciril Fulea a fost, că a lăsat să se copere lăcaşul cel sânt, a îngrădit şi a pus în ordine scôla, cari tôte le-a putut face numai pe lângă mari jertfe şi cu un zel neobosit. Clopotele bisericeii noastre deasemenea se aflau în o stare ca şi biserică şi celelalte.

Cel mai mare clopot a fost de 30 funţi; er cel mai mic de 15 funţi, cari se pot vedé şi astăzi. Ochiul neobosit al capelanului nostru nu a întârziat de a pune şi în turn clopote corăspunţetore.

La anul 1878 s'a câmpărat prin colectă benevolă un clopot de 4 măzi şi 30 funţi, (fără corónă), care sa sânţit prin administratorul de atunci Ioan Popescu din Deva.

Până la anul 1880 durcă activitatea parochului actual ca capelan. Sê vedem acum, onorat public, ce activitate a desvoltat fostul capelan după ce móre fostul paroch şi devine el paroch al Filei.

Activitatea lui ca paroch în adevăr e mare şi plină de faptă măreţe, cari acum la bêtănete îi pot servi spre lauda cea mai mare şi spre linisea conştiinţei. Indată ce actualul preot devine mai liber de nou se pune pe lucru şi în anul 1882 s'a câmpărat al doilea clopot de 6 măzi 50 funţi (fără corónă) şi s'a sânţit deasemenea în un mod foarte splendid şi cu o ceremonie mare în ziua de ss. apostoli Petru şi Pavel, de cătră actualul protopresbiter Galacteon Şagău.

Aceste două clopote cu tonul lor armonie delectăză o parte din ţinutul, unde Murşul iese din munţii Carpaţi şi apucă calea spre ţinuturi mai deschise.

Prin pătrundetoriul cuvânt, rostit de pe amvon părintele nostru a isbit de a anima nu numai pe bărbaţi, dar ei chiar şi pe femei de a contribui fie-care cu cât se vor îndura pentru a cumpăra cărţi bisericesci, căci şi de acelea avea lipsă biserică noastră. De femei s'a cumpărat Evangelia legată în lucş 40 fl., Potirul de argint suflat cu aur 50 fl., Triodul, Molitvelnicul şi haine bisericesci, cu un cuvânt tot ce numai biserică noastră a avut lipsă.

La anul 1884 s'a făcut un fond pentru biserică edificând din Filea de 600 fl., cari bani s'au făcut prin vinderea unor lemne de brad. În anul următor s'au mai aneasat la fondul amintit încă 500 fl., tot din vinderea unor lemne.

Comuna urbarială dela anul 1858 până la anul 1882 a fost încreată în un proces mare cu d-nii terestrii Bánffy şi Huszár, aşa încât în urma urmelor domnii câştiga-se o sentinţă, prin care fostii iobagi trebuiau să plătescă o desdaunare de 1400 fl.

Aicea ca ori şi unde comuna noastră a avut lipsă de un conducetor, cel dintăi şi cel mai potrivit pentru noi a fost părintele nostru, care în fruntea unor fruntaşi precum Danila Truţa şi Danila Stoica cu multe năcasuri şi strapăşi au esoperat dela domnii amintiţi o pace înainte tribunului din M.-Vásárhely, unde s'a statorit între mete hotărâte un teri

tor nehotărît, cea ce le-a părut rău domnilor terestri, la urmă când sa măsurat teritoriul, ceea ce sê vede de acolo căci unul dintre ei a esclamat în limba magiară „nagy áldozattal“. Aicea e mare meritul părintelui nostru faţă de comuna noastră, sê vedem însă ore faţă de parochie pe timpul acestei păci, ce a lucrat?

Desigur, căci şi acuma a fost precaut, căci poporul vâdend luptele şi zelul lui pentru comună a donat ca porţiune canonică pentru preot 44 jugăre şi pentru învăţetor 22 jugăre pădure de brad. La anul 1886 înfiinţându-se postul de forestier comitatens, pădurile nostre încă au ajuns sub scutul unui forestier cu numele Peki Dezső, care ni-a făcut şi planul de economisare. Aicea er părintele nostru a fost precaut şi cu multe oboseli a stăruit de comuna urbarială a donat pe sêma bisericeii din pădurea sa o tablă de 130 jugăre pădure de brad, tot pe sama nouă dîdindei bisericeii, care ni s'a dat în samă prin forestierul şi inspectorul de păduri Gyöngyösi pre-o cale cât se pôte mai legală. La anul 1888 comitetul parochial esmite o publicaţiune pentru de a se vinde pe calea licitaţiunii pădurea din tabla sus amintită

La prima licitaţiune s'au prezentat numai neguţetori evrei, cari nu au inbiat pe lemn nmmai 1 fl., auctend marele proprietar român George Şandor din M.-Cuieşd despre lucrurile ce sê petrec aicea şi despre scopul nostru, nu întârzie de-a veni în Filea şi-a imbia pe lemn 2 fl. 50 cr., care cumpărare nu a făcut-o cu scop pentru un câştig ore-care, ci numai pentru de-a ne ajunta în planul cel măreţ al nostru. Acestea s'au întemplat în comuna noastră dela anul 1871. Am vâdend onorat public în ce stare a fost parochia noastră cu începutul anului 1871 şi la ce culme s'a ridicat astăzi. Mulţămită şi éraşi mulţămită conducetoriului bun, căci precum păstoriul cel bun conduce turma sa pe căile cele bune, tocmai aşa părintele nostru actualul de aqi Ciril Fulea, putem dice cu drept cuvânt, că ne-a scos din mórte la viaţă.

Er noi cei tineri, vâdend faptele cele măreţe sê luăm esemplu dela acest brav preot şi sê i urmăim, căci această e chemarea noastră şi dorinţa mai marilor nostrii.

Mai rămâne ca să se facă scôla, pentru care e adunat tot materialul numai ca pe anul viitor 1892/3 să fie gata.

Despre marea activitate a părintelui nostru pot servi cu date sigure, cari cu această ocaziune nu se publica.

Georgiu Truţa,
cleric a III.

Varietăţi.

* (Recunoscinţă preainaltă.) Din incidentul iubileului de 50 ani de serviciu în armată al dlui ministru de răşbel FZM. bar. de Bauer, Maj. Sa monarchul i-a adresat o scrisóre de felicitare, în care prin vorbe de tot magulitóre, îşi esprima preainalta recunoscinţă.

* (Himen.) Dl Vasilie V. Mereţ şi d-góra Victoria G. Cherciu, invită la celebrarea cununiei lor, care va fi Duminecă în 13/25 Octobrie 1891 la orele 12 din zi, în biserică gr. or. din Bod.

* (Esamenele pădurarilor.) Esamenele de pădurărit s'au început Luni în Sibiu. Dintre 17 inşi, cari s'au supus esamenelor, 10 sunt români.

* (Avis de întreprindere.) Vice-comitele comitatului Sibiu face cunoscut, că în 29 Octobrie a. c. n. la 9 ore a. m. va avé loc pertractarea ofetelor închise pentru construirea din nou a podului Nr. 2 de pe drumul municipal dela Ludoş. Reflec-tanţi pot căpéta detauri în cancelaria vice-comitetului în orele de oficiu.

* (Programul adunării generale din Orăştie şi al festivităţilor arangiate de învăţetori.) Din incidentul adunării generale a reuniunii învăţetorilor din districtul Deveii, ce se va ţine în 13, 14 şi 15 l. c. în Orăştie, corpul învăţetoresc dela scôla rom. gr. or. din loc, aduce la cunoscinţa celor interesesaţi şi tuturor binevoitorilor lor, că pentru decursul petrecerei P. T. D. învăţetori aci a stabilit urmatoriul

Program :

I. Sâmbătă în 12 primirea şi încuarterarea membrilor, sêra întrunire colegială la casina română.

II. Duminecă dimineţa în 13 după invocarea Duchului sfânt, deschiderea solemnă a adunării generale; sêra concert în sala „Leul de aur“, ce se va da în favorul „reuniunii învăţetorilor“, cu programul:

- 1 „Destéptă-te române“ cor micst de G. Musicescu.
- 2 „Piano solo“.
- 3 „Din depărtare“, cuartet solo de I. Vorobchievici.
4. a) „Osténul român“ şi
b) „Nevasta care iubeşte“, coruri micste de G. Musicescu.

5. „Solo“ cu acompaniament de piano.
6. „Cântec final“ cor micst de Kraitzer.
7. „Stăncuța“ cor micst de G. Musicescu.
8. „Declamațiune“
9. a) „Răsai lună“ și

b) „Iléna“ coruri micste de G. Musicescu.
Inceputul la 7½ ore sêra. Prețul intrării de persoană: locul I. 80 cr., locul al II lea 60 cr., loc de stat 40 cr., galerie 20 cr.

III. Luni în 14 continuarea ședințelor, sêra cină comună.

IV. Marți în 15 încheierea adunării.

Orăștie, în 8 Octobrie, 1891.

Corpul învățătoresc.

* (Publicațiune). La școlă de agricultură de model a comitatului Sibiu (în Sibiu, târgul de vite Nr. 10) se vor primi pe anul 1891/92 7 servi tori (în linia primă feciori de economi).

Cursul de învățământ se începe la 1 Novembre 1891.

Cari vor să între trebue:

- a) să fi împlinit al 17-lea an al etății;
- b) să fie sănătos și trupesce astfelu desvoltat spre a pute suporta lucrurile de câmp neintrerupt;
- c) să aibă deja în lucrurile economice espe rință și ôre-care destoinicie;
- d) a fi absolvat o școlă poporală cu succes bun;
- e) a se legitima despre purtarea sa morală prin un atestat dela diregătoru comună;
- f) a se supune unui esamen de primire.

Servitorii capetă instrucțiune, locuință și ali mentare gratuită și afară de aceea o simbrie de 3 fl., care jumătate se solvesce în fiecare lună în bani gata; ér ceealaltă jumătate se depune fructificativ pentru servitoriu într'un institut de bani și se estradă nu mai la eșirea lui din școlă economică, economia de model mai îngrigesce spălatul hainelor de purtat și de pat.

Servitorii înșiși au de a se îngrigi de vestminte, încălțăminte și albituri.

Rugările de primire sunt a se îndrepta mult până la 30 Octobrie (st. nou) către conducătorii institutului de economie Iuliu Schuster în Sibiu, târgul de vite Nr. 10, care va da bucuros și alte deslușiri.

Sibiu, în 16 Octobrie, 1891.

Reissenberger.

Bibliografic.

„**Tatăl Radetzky**“, biografia sa în cadrul istoriei timpului seu, de C. de Drucker, maior ces. și reg. și șef al secțiunei de scripte a arhivei ces. și reg. de resbel, traducere de Oscar Criste loc. c. și reg. în reg. 50 inf. comandat în archiv. c. și r. de resbel. Viena 1891 — 228 pagine. Editura comitatului pentru ridicarea monumentului Radetzky. În comisiune la L. W. Seidel & Sohn, librari i. și r. de curte. Prețul 1 fl. 50 cr.

Opul acesta nu trebue trecut cu vederea. Cu biografia bravului general Radetzky, carele s'a bine meritat pentru monarhie și casa domnitore, se desfășură rënd pe rënd toate evenimentele istorice. Ele sunt povestite într'un limbagiu ușor și cu multa cunoscință de cauză. Traducerea succésă în limba română contribuie mult la valoarea opului.

Opul tracteză în partea primă evenimentele din anii 1766—1848; în partea a doua dela 1848—1849; ér în partea a III-éa dela 1849—1858. Cine voescse să cunoscă luptele dela Milan, Verona, Custoza, Volta etc. le pôte ceti cu multa mângăere în acest op. Cuprinde în ilustrațiuni monumentul lui Radetzky, ridicat în Viena, pe Radetzky în diferitele etăți, pe monarhul nostru, mai mulți generali, lupte, orașe etc.

O chartă adăogată la acest op înlesnesce foarte mult povestirea istorică. În cât privesce adjustarea, e lucru militar și lucrurile militare în astă privință

nu pot să fie fără numai frumoșe. De aceea opul se și recomandă din toate punctele de vedere.

— „**Ungaria**“ este numele unei reviste, ce apare în Cluș, de Grigoriu Moldovan. Nr. I e destul de voluminos. Într' altele cuprinde un tractat plin de patimă contra metropolitului bar. de Șaguna, combate raporturile prefecților români din 1848—49, combate pe dl Bogdan P. Hașdeu; reproduce după Hantaly, Ióky și își descurcă unele afaceri personale. Prețul 5 fl. (10 fr.) Va apăre de 10 ori pe an.

Mai în detaiu vom reveni altă dată asupra acestei serii unica în felul ei.

Mulțamită publică.

Biserica noastră gr. or. din Tohanul nou a avut până acum mare lipsă de un potir de metal, ce nu cleesce. Venind acesta la cunoscința stimatului domn Francisc Schiller, controlor de vamă superiôră în Dobrișin și a stimatei sale d-ne Elisa Schiller, dênșii au avut bunavoință a cumpêra și a darui pe sama bisericeii un potir de argint veritabil, aurit pe din'untru, foarte frumos și purtând inscripțiunea:

„Francisc, Elisa Schiller și fial Francisc, în amintirea neuitatei lor fice și soră Maria 1891 IX/8.“

Pentru acest dar precât de prețios, pe atât și de frumos, comitetul parochial subsemnat, în numele întregii noastre comune bisericesci, se simte plăcut îndemnat, a aduce și pe acesta cale stima ților și mărinoșilor domni binefăcatori cea mai profundă mulțamită și recunoscință.

Atotputintele le rêsplătescă fapta d-lor nobilă și crescinescă.

Tohanul nou, 1 Octobrie, 1891.

Pentru comitetul parochial.

Ilariu Plotogea.

paroch și președ. com.

Loterie.

[Mercuri, în 21 Octobrie.

Sibiu: 38 3 40 50 62

Nr. 326.

[187] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile mai jos însemnate din protopresbiteratul Giógiului II se escrie concurs cu termin până în 15 Octobrie v. a. c.

1. Băcăint, cu salariu anual de 150 fl., din cassa bisericeii, victuale dela popor în valóre de 46 fl., cuartir și lemne.

2. Giógiul de jos-suseni, cu salariu anual de 100 fl., din cassa bisericeii și lemne.

3. Mermezeu-Văleni, cu salariu anual de 150 fl., din repartițiune și lemne.

Reflectanții la aceste posturi au a-și așterne suplicele instruite con form legilor din vigóre la subsemnatul

pficiu, până la terminul mai sus în oicat.

Secărêmb, 18 Septembrie, 1891.

Oficiul protopresbiterat gr. orient. al Giógiului II în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 8030—1891.

[190] 1—1

Publicațiune.

În 29 Octobrie 1891 st. n. la ôrele 9 a. m., se vor vinde pe calea licitațiunei plus oferinte, de primăria din Rêșinari, 221 jumătăți italiene de lemne de fag pentru foc la fața locului în pădurea comună „Valea Dobrii“ pe lângă bani gata.

Una jumătate italiană are măsură de 5 urme înaltă și 10 urme lungă, a cărei preț de esclamar e 4 fl. 50 cr.

Lemnele se vor vinde în cuant de câte 1—5 jumătăți la oaltă.

Rêșinari, 19 Octobrie, 1891.

Primăria comună.

Publicațiune de licitațiune.

Comuna bisericescă gr. or. din Drăguș, comitatul Făgărașului, publică licitațiune minuendă pentru clădirea unei bisericeii nôue de material solid, cu condițiunile din planul de clădire aprobat de Preavenerabilul Consistoriu archidieceșan de sub Nr. 1554/1890 epitr. și în sensul licenței de clădire din partea inelutului oficiu comitatens de sub Nr. 8162/1891 v. com.

Prețul strigărei va fi 18,000 fl. — Întreprindătoriul va da întreg materialul de clădire. — Licitațiunea se va ține în 3/15 Novembre 1891 la 11 ôre antemeridiane în comuna Drăguș, la care se invită toți arhitecții, cari voesc a licita.

Licitanții au depune vadiu de 5% din prețul strigărei, ér anteprenorul

minuend, după aprobarea contractului de către forurile bisericesci, va depune cautiune de 20% în bani gata, sau obligațiuni de stat, ori în realități, care va servi ca garanță încă 3 ani dela colaudare încolo. Condițiunile de clădire, planul și licența se pot vedé la președintele comitetului din Drăguș.

În numele comitetului parochial gr. or. din Drăguș. [189] 2—3

Drăguș, în 29 Septembrie, 1891

Ioan Făgărașan, George Codru,
președ. comit. not. comit.

În cancelaria mea advocațială primesc

Un candidat de advocat

cu ôre și care pracsă, pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Dr. Oct. Russu,

advocat în Sibiu.

[188] 3—3

TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ în SIBIU.

A eșit de sub presă:

[191] 1

CALENDARIU pe anul visect dela Christos 1892.

Anul al patrușeci și unulea.

Prețul unui esemplariu legat 30 cr., pentru vândători nelegat 23 cr. v. a. și legat 25 cr. v. a.

CUPRINSUL:

Cronologie. — Calendarul (julian și gregorian, cu însemnarea exactă a Evangeliilor și glaurilor de peste an). — Pătrarele lunilor. — Genealogia casei domnitore austriace. — Regenții europeni. — Serviciul postal și telegrafic. — Taca de timbru pentru polițe și documente. — Tabela pentru computarea intereselor. — Măsurile nouă și vechi.

Șematismul

bisericeii ortodoxe orientale române din Ungaria și Transilvania, cuprinșând și pe protopresbiterii, administratorii protopresbiterali, parochii și învățătorii cu comunele bisericesci din archidieceșă după noua arondare a protopresbiteratelor.

Ierarhii metropolielor învecinate din Austro-Ungaria.

Evidență pentru oficiile parochiale și protopresbiterale. — Cantorul Arton din Gologani. (Schiță din istoria criminală de Nicolau Ivan.) — Poesii. — Anecdote.

Conspectul săptămânilor. — Însemnarea târgurilor. — Anunțe.

Administrațiunea tipografiei archidieceșane în Sibiu.

Chiar acum a eșit de sub tipariu:

CALENDARIUL „AUROREI“ pe anul visect 1892.

— Cu portretul episcopului Alesandru St. Șuluțiu — cu premiu — și alte mulțime de ilustrațiuni frumoșe.

Din cuprinsul variat și interesant al acestui Calendaru, însemnăm aici:

Partea calendaristică: Cronologia pe anul 1892. — Păscălia pe anul 1892. — Sêrbătorile și alte dîle schimbătore la rêsăriteni și apuseni. — Posturile. — Regentele anului 1892. — Eclipsele sau întunecimile. — Cele patru anutêmpuri astronomic. — Semnele pentru fazele lunii — Calendarul julian-gregorian și iudaic. — *Meteorologie:* Fazele lunii. — Schimbarea timpului după planete. — Serviciul postal și telegrafic. — Îndreptariu financiar. — Têrgurile (după datele oficiose cele mai din urmă).

Partea de cetit: Vuța mării (Novelă). — Visul copilei (Poesia). — Muntele păcatului. (Tradițiune). — La Nascerea Domnului Christos (Poesie). — Fantôma (Schiță). — Crăciunul sêracului. — Clopoșelul fericirii (Poesia). — Pădurea miseri-i. — Leul și berbecule (Fabulă ho.entotă). — Artista măritată (Poesia). — Jalusia conului Gligorache (Schiță de crăciun). — *Anecdote și întâmplări:* Medicină. — Compătîmire. — Nevasta credincioșă. — Bărbatul după zestre. — Muierea și calendarul. — Têrgul ciorapilor. — Un rêspons nimerit. — Purcelul sêracului. — Călpuni câștigați pe ușor. — Ospêțul fără bani. — Regele și cavalerul în capul ernei. — Stăpânul și servitoriul. — Candidatul, care cu rêspons invențios a dobândit diregătoriă.

Glume (ilustrate): Stratagemă muerescă. — Probă de curisare și probă de refus. — Logică copilărescă. — Turnura. — Scusă îndestulitôră. — Bietele sôcre. — Calcul și calcul. — Abdicarea de bună vôiă. — Puțină neînțelegere. — Cestiunea Orientalului. — Conversația. — Logic. — Între o dômă și advocatul ei. — Pe bulevard. — Publicațiuni.

Se pôte procura dela Tipografia „Aurora“ A. Todoran în Gherla — Szamosújvár câte un esemplar cu 30 cr. + 5 cr. porto-postal; ér 6 esemplare procurate de odată costă numai 1 fl. 60 cr. spedate franco.

[179] 3—3